

ניהול ידע אישי של אנשי סגל אקדמי בסביבה עתירת תקשוב /

תמר נויטל

תקציר

מטרת המחקר: מחקר זה מבקש לבדוק כיצד מנהלים אנשי אקדמיה את הידע האישי המעשי שלהם בתחום המחקר, ההוראה והפרסום האקדמי, ומה מקומה של טכנולוגיית התקשורת והמחשבים בתהליך זה. במחקר נבדקו היבטים שונים של תהליכי ניהול ידע אישי של עובדי ידע במוסד אקדמי במטרה לאתר את המרכיבים המרכזיים בתהליכים אלה, לבדוק מה רמת המודעות של משתתפי המחקר לתחום ניהול הידע האישי כמפתח להתפתחות אישית ומקצועית ומה אופי ומידת השימוש שלהם בטכנולוגיות תקשורת ומחשבים בתהליכי ניהול ידע אישי.

שיטת המחקר: לנוכח האופי האינדיבידואלי המובהק של תהליכי ניהול ידע אישי, ומיעוט ההתייחסויות המחקריות לנושא זה בכלל ובסביבה האקדמית בפרט, נבחרה שיטת מחקר איכותנית המבוססת על עקרונות התיאוריה המעוגנת בשדה. מרבית משתתפי המחקר נבחרו בדגימה מכוונת מקרב אנשי אקדמיה באוניברסיטת מחקר. הנתונים נאספו באמצעות ראיונות, תצפיות וחקר מסמכים. לאחר עיבוד הנתונים בחרנו להתמקד בממצאים הקשורים לניהול הידע האישי במה שהוגדר כתחומי הליבה של העשייה האקדמית: מחקר, פרסום אקדמי והוראה.

ממצאים: המחקר בדק כיצד מנהלים אנשי אקדמיה את הידע האישי שלהם בשלושה תחומי ליבה של העבודה האקדמית: הוראה, מחקר ופרסום. ממצאי המחקר העלו כי תהליך ניהול הידע האישי של אנשי אקדמיה בתחומי ההוראה, המחקר והפרסום הינו תהליך מורכב המשלב מיומנויות קוגניטיביות, מיומנויות למידה, מיומנויות חברתיות, מיומנויות מידע ומיומנויות טכנולוגיות, ומושפע מגורמים אישיותיים, ארגוניים, מקצועיים וסביבתיים. הכשרתם הפורמאלית של אנשי האקדמיה שהשתתפו במחקר אינה מקנה להם את כלל המיומנויות הדרושות לביצוע מיטבי של מטלותיהם השונות. הסביבה הארגונית בה הם פועלים אינה מעודדת בדרך כלל שיתוף ידע ועזרה הדדית מצד עמיתים, שני ערוצים חשובים להבניית ידע מעשי. בנוסף לכך נמצא כי מרבית משתתפי המחקר מגדירים את עיסוקם המקצועי באופן מצומצם, ואינם מנהלים באופן מודע את הידע המעשי המקצועי שלהם במגוון תחומים בעלי חשיבות.

